

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Miejsce na naklejkę.

Sprawdź, czy kod na naklejce to

M-100.

Jeżeli tak – przyklej naklejkę.

Jeżeli nie – zgłoś to nauczycielowi.

Egzamin maturalny

Formuła 2023

**JĘZYK ŁACIŃSKI
I KULTURA ANTYCZNA**

Poziom rozszerzony

Symbol arkusza

MJLP-R0-100-2605

DATA: **5 maja 2026 r.**

GODZINA ROZPOCZĘCIA: **14:00**

CZAS TRWANIA: **180 minut**

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: **50**

Przed rozpoczęciem pracy z arkuszem egzaminacyjnym

1. Sprawdź, czy nauczyciel przekazał Ci **właściwy arkusz egzaminacyjny**, tj. arkusz we **właściwej formule**, z **właściwego przedmiotu** na **właściwym poziomie**.
2. Jeżeli przekazano Ci **niewłaściwy** arkusz – natychmiast zgłoś to nauczycielowi. Nie rozrywaj banderol.
3. Jeżeli przekazano Ci **właściwy** arkusz – rozerwij banderole po otrzymaniu takiego polecenia od nauczyciela. Zapoznaj się z instrukcją na stronie 2.

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 12 stron (zadania 1–15).
Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Na pierwszej stronie arkusza oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
3. Rozwiązania i odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
4. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
5. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
6. Nie wpisuj żadnych znaków w tabelkach przeznaczonych dla egzaminatora. Tabelki są umieszczone na marginesie przy każdym zadaniu.
7. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
8. Możesz korzystać ze słownika łacińsko-polskiego oraz z atlasu historycznego.

**Zadania egzaminacyjne są wydrukowane
na następnych stronach.**

Zadanie 1. (0–25)**Przetłumacz tekst na język polski.****Orgetoryks i Helweci**

Apud Helvetios nobilissimus fuit et divitissimus Orgetorix. Is Marco Messala et Marco Pisone consulibus regni cupiditate inductus coniurationem nobilitatis fecit et civitati persuasit, ut de finibus suis cum omnibus copiis excederent. Perfacile esse dicebat, cum praestarent omnibus virtute, totius Galliae imperium capere. Id hoc facilius iis persuasit, quod undique loci natura Helvetii continentur: una ex parte flumine Rheno latissimo; altera ex parte monte Iura altissimo; ex tertia lacu Lemanno et flumine Rhodano, qui provinciam nostram ab Helvetiis dividit. Itaque minus facile finitimis bellum inferre poterant. Homines bellicosi magno dolore adficiebantur, nam quamquam gloria belli atque fortitudine excellebant, nimis angustos se fines habere arbitrabantur.

Na podstawie: G. Iulius Caesar, *De bello Gallico* [*C. Iuli Caesaris Commentarii rerum in Gallia gestarum VII*, red. T. Rice Holmes, Oxford 1914].

Objaśnienia:

Helvetii, -orum – Helweci, plemię celtyckie

Orgetorix, -igis – Orgetoryks, wódz Helwetów

Marcus, -i Messala, -ae – Marek Messala, konsul z 61 r. p.n.e.

Marcus, -i Piso, -onis – Marek Pizon, konsul z 61 r. p.n.e.

totius – genetivus singularis od totus, -a, -um, połącz z Galliae

Gallia, -ae – Galia

id – połącz z persuasit i tłumacz „do tego”

hoc – połącz z facilius i tłumacz „o tyle”

loci natura contineri – być otoczonym naturalnymi granicami

Rhenus, -i – Ren

Iura, -ae – Jura, pasmo górskie

Lemannus, -i – Leman

Rhodanus, -i – Rodan

bellum inferre – rozpocząć wojnę

quamquam – chociaż

Przekład tekstu:**BRUDNOPIS**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

CZYSTOPIŚ

Strona 5 z 12

2. Zadanie 2. (0–1)

0–1 Uzupełnij stopniowanie przysłówka. Wpisz do tabeli brakujące formy.

gradus positivus	gradus comparativus	gradus superlativus
		latissime

3. Zadanie 3. (0–1)

0–1 Wyszukaj w tekście i podaj dwa czasowniki w stronie biernej.

1.

2.

4. Zadanie 4. (0–1)

0–1 Napisz zdanie, w którym zastąpisz podkreślony wyraz analogiczną formą wyrazu wybranego spośród podanych w nawiasie.

Perfacile esse dicebat. (loquor, loqui, locutus sum)

.....

5. Zadanie 5. (0–1)

0–1 Obok każdego słowa łacińskiego wpisz jedno polskie słowo wywodzące się od niego.

1. nobilitas –

2. persuadere –

6. Zadanie 6. (0–1)

0–1 Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Oprócz *Pamiętników o wojnie galijskiej* Juliusz Cezar napisał także dzieło o walkach

- A. z Antoniuszem.
- B. z Hannibalem.
- C. z Pompejuszem.
- D. ze Spartakusem.

7. Zadanie 7. (0–1)

0–1 Przekształć zdanie, stosując składnię *nominativus cum infinitivo*.

Frater meus orator fuit.

..... dicitur.

Zadanie 8. (0–1)

Przekształć zdanie w liczbie mnogiej na zdanie w liczbie pojedynczej. Uwzględnij wszystkie wyrazy możliwe do przekształcenia.

Feminae flores habent.

.....

8.

0–1

Zadanie 9. (0–2)

Uzupełnij zdania. W wyznaczone miejsca wpisz poprawne formy wyrazów spośród podanych poniżej.

acta, agebant, agentem, egit

1. Quid Romani in thermis?

2. est fabula.

3. Mater maximas gratias tibi

9.

0–1–2

Zadanie 10. (0–1)

W łacińskiej wersji imienia Cyclerona podkreśl element, który nazywamy imieniem rodowym (*nomen gentile*).

Marcus Tullius Cicero

10.

0–1

Zadanie 11. (0–1)

Oceń prawdziwość poniższych zdań. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

W bitwie pod Maratonem ateńskimi hoplitami dowodził Aleksander Wielki.	P	F
Scypion Starszy pokonał Hannibala pod Zimą.	P	F

11.

0–1

12.

0-1-
2-3**Zadanie 12. (0-3)**

Przyporządkuj do postaci mitologicznej wydarzenie z nią związane – wybierz je spośród oznaczonych literami A-D. W każdym wierszu tabeli zaznacz właściwą literę.

1.	Edyp	A	B	C	D
2.	Odyseusz	A	B	C	D
3.	Prometeusz	A	B	C	D

- A. pokonanie Minotaura
 B. oślepienie Polifema
 C. kradzież ognia z Olimpu
 D. rozwiązanie zagadki Sfinksa

13.

0-1

Zadanie 13. (0-1)

Podaj tytuł rzeźby przedstawionej na fotografii.

Marie-Lan Nguyen, CC BY 4.0

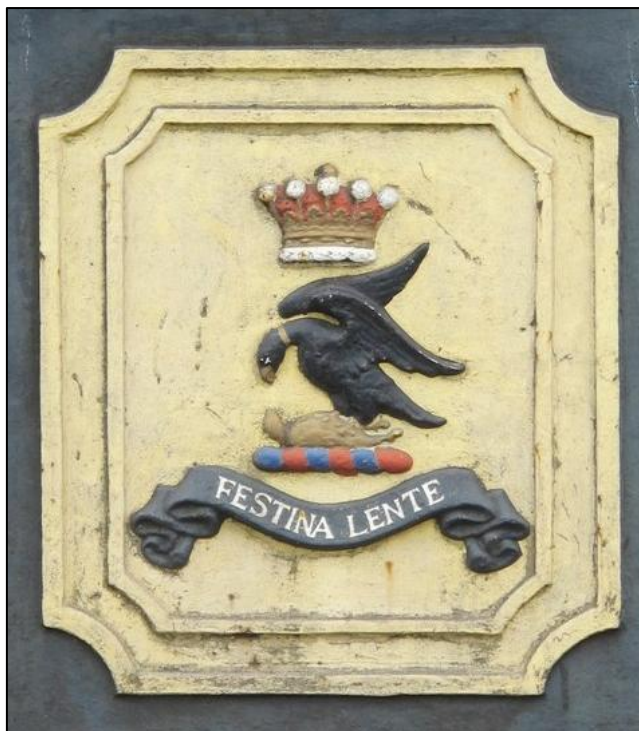
Zadanie 14. (0–5)

Przetłumacz dewizę widoczną na zdjęciu. Zinterpretuj dewizę, wyjaśniając jej uniwersalny sens. Wskaż dziedzinę życia, w której ta dewiza może mieć zastosowanie, i uzasadnij swoje stanowisko.

Uwaga: w ocenie odpowiedzi będą brane pod uwagę poprawność językowa oraz spójność.

14.

0–1–2–
3–4–5

Mike Quinn, CC BY 4.0

Tłumaczenie:

Interpretacja wraz z uzasadnieniem:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

15.

0-1-2-
3-4-5

Zadanie 15. (0-5)

Przedstaw tematykę sceny ukazanej na rycinie Cornelisa Corta. W swojej wypowiedzi przywołaj mit odnoszący się do tematyki ryciny oraz uwzględnij właściwy kontekst kulturowy. Wyjaśnij, na czym polega uniwersalny przekaz tej sceny.

Uwaga: w ocenie odpowiedzi będą brane pod uwagę poprawność językowa oraz spójność.

Achenbach Foundation for Graphic, CC BY 4.0

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

[illegible]

BRUDNOPIS (*nie podlega ocenie*)

**JĘZYK ŁACIŃSKI
I KULTURA ANTYCZNA**
Poziom rozszerzony
Formuła 2023

**JĘZYK ŁACIŃSKI
I KULTURA ANTYCZNA**
Poziom rozszerzony
Formuła 2023

**JĘZYK ŁACIŃSKI
I KULTURA ANTYCZNA**
Poziom rozszerzony
Formuła 2023

